

Izvještaj

o provedenim aktivnostima i mjerama "Agencije za vodno područje rijeke Save" Sarajevo povodom incidentnog ispuštanja tehnoloških otpadnih voda iz taložnice "Bijelo more" u optočni kanal, okolno zemljište i rijeku Spreču

"Agencija za vodno područje rijeke Save" Sarajevo (u daljem tekstu AVP Sava) je obavještena o pojavi incidentnog zagađenja rijeke Spreče od strane Glavnog federalnog vodnog inspektora, dana 27.04.2018. godine u 17:10 sati, a na osnovu obavijesti privrednog subjekta "SISECAM SODA LUKAVAC" d.o.o. Lukavac da je oko 15:00 sati došlo do iznenadnog probijanja tijela nasipa taložnice "Bijelo more" i izlivanja određene količina taloga (kreča i krečnjaka) u optočni kanal i okolno zemljište.

AVP Sava Sarajevo od trenutka saznanja za nastanak incidentnog zagađenja, tj. od 27.04.2018. godine je bila prisutna na terenu i uključena u rješavanje nastale situacije, a sve u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima: Zakonom o vodama FBiH ("Službene novine FBiH", broj 70/06), Pravilnikom o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenata na vodama i obalnom vodnom zemljištu ("Službene novine FBiH", broj 71/09) i Operativnim planom mjera Agencije za vodno područje rijeke Save Sarajevo u slučaju vanrednih i incidentnih zagađenja.

Uviđajem na terenu utvrđeno je da je došlo do pucanja tijela nasipa taložnice broj 4, te da se sadržaj taložnice izlio na okolno poljoprivredno zemljište i u rijeku Spreču. Poznavajući hemijski sastav otpadne vode koja je deponovana u taložnici broj 4 moglo se konstatovati da su u rijeku Spreču ispuštene sljedeće supstance: kalcijum-hlorid, natrijum-hlorid, natrijum-sulfat, suspendovane materije (kalcijum-karbonat, kalcijum-sulfat, kalcijum-hidroksid, magnezijum-karbonat, aluminijum-trioksid, željezo-trioksid, silicijum-dioksid).

AVP Sava Sarajevo je u periodu od 27.04.-07.05.2018. godine vršila uzorkovanje i analizu otpadnih voda taložnice "Bijelo more" i površinskih voda rijeka Spreče, Bosne i Save.

Analiza rezultata na ispitivanim lokalitetima rijeke Spreče pokazala je višestruko povišene vrijednosti hlorida, sulfata, elektroprovodljivosti, TDS (ukupne rasvorene čvrste materije) i ukupnog alkaliteta, u odnosu na granične vrijednosti, i to 27.-28.04.2018. godine, dok su se navedene vrijednosti od 07.05.2018. godine nalazile unutar vrijednosti izmjerenih redovnim

monitoringom na rijeci Spreči, a koje provodi AVP Sava Sarajevo prema godišnjem Planu i programu monitoringa površinskih voda. Otpadne vode i mulj iz taložnice koji se razlio na obližnje polje i rijeku Spreču su po sastavu neorganske materije koje se po svom hemijskom sastavu ne mogu svrstati u otrove ali iz razloga izuzetno visokih koncentracija hlorida i visokih vrijednosti pH, izlivena otpadna voda sa taložnice su bile toksične za živi svijet rijeke Spreče.

Na bazi dobijenih rezultata od 03.05.2018. godine rijeke Bosne-ušće u Savu i rijeke Save-naselje Vidovice, može se zaključiti da zagađenje izazvano pucanjem taložnice "Bijelo more" nije uticalo na kvalitet voda rijeke Bosne i rijeke Save, jer se koncentracija zagađujućih materija u cjelosti razblažila dolaskom u ove vodotoke.

AVP Sava Sarajevo će u 2018. godini nastaviti sa monitoringom kvaliteta površinskih voda rijeke Spreče uz pojačano praćenje kvaliteta voda ispod SISECAM SODA LUKAVAC d.o.o. Lukavac. Programom monitoringa biće obuhvaćeni biološki, fizičko-hemijski, hemijski i mikrobiološki parametri kvaliteta uz praćenje nivoa voda na automatskim stanicama.